

organista. Ko je služba božja minola, vršil se je sprevod v farovž, kder so se vrstile najsrčneje čestitke. Velečast gosp. nadžupnik so prijatelje svoje in častilce na obed povabili, da se vkupno ž njimi malo razveselijo; — 22. iz bližine in od daleč prišedših duhovnikov se je zbralo okoli njih. Prekrasno so nazdravljali preč. g. kanonik M. Modrinjak jubila tu; spomnili so se pri tej priliki tudi duhovnega in svetnega poglavarja, mil. knezoškofa itd. Prav živahna je bila zabava; na posled se je družba razšla in vsak izmed častitih udov je vzel seboj blagi — neizbrisljivi spomin v svojem srcu na slavnostni dan.

Od Sotle. Predsednik Šentpeterskega šolskega sveta je naredil 17. avg. velikansko šolsko svečanost. Nabralo se je denarja, kuretine na stotine, jaje, masla in sočivja. Neka dobrosrčna, zlahtna gospa je pripeljala poln voz pojedine in sodec dobrega vinca; seveda ne za „gmajn“ deco, ampak za gospodo. Na vse zgodaj so že z možnarji streljali, in otroci so od vseh strani vkup vreli. Ko so jih sem in tje letajoči učitelji uredili, se je začela dolga vrsta z godbo na čelu čez starodavni Leskovec (Šentpeter) tje proti poslopju velikodušnega predsednika tukajšnega šolskega sveta pomikati, da se tam v špaliru „gor postavi“, potem nazaj obrne in proti sv. Gori mahne. Tam se je potem lepa cerkvena slovesnost opravila, pri kateri so otroci Bogu in carju lepo hvalo peli. Po tej slovesnosti se je pa začel želoдец glasiti, in otroci so se milo po mizah ozirali. In res, kmalu so dobili neke vodene juhe, iz ktere so kosmati kramplji vkup nanošenih petelinčkov moleli; dobili so tudi košček kruhca, nekaj smradljive fižole in zlevastega krompirja. — Še piti so dobili, in sicer neke žlobudre, v kateri so k vodi nokaj vina?? primešali. Hvalevredno je bilo le obnašanje podučitelja, ki je sam lačen in žejn lačno deco vsaj z otročjimi igrami nekoliko razveseljeval. Drugi se nikdo za deco brigal ni, kajti šolska veselica je postala veselica predsednika in njegovih prijateljev! Vkljub lačnemu trebuhu so vendar morali otroci od vseh krajev zbranej gospodi (?) živio! klicati. Nekteri so se hitro po cerkvenem opravilu domu odpravili boljše fižole jest in vsaj dobre vode pit. Drugi pa so se zvečer domu javkali: lačen! lačen! ter si na potu kruha kupovali. Prihodnje leto si le naj ti gospodje še večjo mavho pripravijo, da bodo še več dobili! haha!

Iz Brašlovč. Dobre ceste so veliko vredne; one so vesleje prebivalcev, čast kraja in znamenje omike pri narodu. Žali Bog da to ni povsod tako! Vše pred več leti je nek dopisnik v „Slov. Gosp.“ ojstro grajal, in to po pravici, naš tedajni občinski zastop zaradi ceste mimo lipe, katera je še pa vedno v takem, če ne v slabšem stanju. Želimo pa, da bi se ta jako potrebna cesta zgotoviti dala. Zdaj imamo upanje, ker naš vrli za blagor občine vneti g. župan si veliko prizadeva nekatere trmoglave nasprotnike na to pripraviti

in prepričati, kolike važnosti da so dobre ceste. Ravno tako potrebno je tudi, da bi se hitro, ko otavo pokosimo, zavezalo toliko zaraščeni potok Trebnik iztebiti. Minulo je že 24 let, odkar je bil zadnjič strebljen, pa še tedaj kar na pol, ter tako ob povodnjih veliko kvara po travnikih še več pa po njivah dela, in je vedno več pritožb zaradi tega slišati. — V noči od 31. avgusta do 1. sept. je bilo pri nas silno deževanje. Savinja je tako silno narasla, da že od l. 1852 tako velika bila ni, ter je zopet mnogo lesovja in zemlje odnesla. Želimo, da bi se skoraj toliko potrebno reguliranje Savinje začelo, za kar še pa bomo menda dolgo čakali.

Iz Vranskega. (Zlata poroka) se je obhajala cerkovnika, ki je že štiri in petdeseto leto v zakonu pri Materi božji za Čreto v Vranski fari. Čudno veliko ljudi se je te svečanosti udeležilo, in marsiktera solzica je ljudem v očeh zaigrala, ko so videli starčeka pred Marijinim altarjem stati. Gospod duhovnik so v svojem govoru posebno omenili; da jima je to starost gotovo Marija sprosila. Po skončanem opravila so starčekoma in njunim navzočim otrokom pridni gospodje prav lepo in veselo postregli z jedili in pijačo, kar jim Bog obilno povrni!

Iz Bizeljskega. (Žrtva pijanosti.) Nedavno je posestnik Paulič v Dogmanjih na svoj voz naložil več sodov vina, da ga zapelja nekemu krčmarju. V svojo nesrečo je pa tudi sebi in sicer preveč vina naložil, tako, da je brz viujen na vozu zaspal. Vajeti mu zletijo iz rok in konji vkrenejo z vozom naravnost proti domu namesto proti krčmarju. Toda preden so prišli do doma, so voz tako na kraj steze zapeljali, da se je vse: voz, polovnjaki z voznikom vred, prevrglo v globoki graben. Paulič je prišel pod 13 veder držeči sod, ki ga je takoj usmrtil. Truplo nesrečnikovo pa so potem, menda zaradi strahu pred komisijonom, pustili v grabnu ležati — dva dni. To res nečloveško ravnanje je vzbudilo veliko nevolje in godrnjanja!

Politični ogled.

Vojska na Turškem postaja čedalje bolj srdita. Turki vedo, da gre za njih obstanek v Evropi, Srbi pa se bijejo za svoje žene, otroke in imetje; dobro vedo, da bi Turk vse pokončal, kamor bi prodrli. Po 6dnevni bitki pri Aleksinaeu so Srbi in Turki 2 dni mrtve pokapali; 29. in 30. avgusta so Turki nenadoma zapustili desno pobrežje Morave in prestopili na levo ter se združili s Saib-pašem. Ob enem so dobili 20.000 mož novih vojakov iz Zofije; tudi Srbi so pomnožili število vojakov, le prav zvedeti niso mogli, koder bo Turk mahnil in to jim je bilo v nesrečo. Kajti 1. septembra so Turki na levi strani naglo lomali stili naprej v Srbijo s 60.000 vojniki; Srbi jim tu-ka niso mogli več nasproti postaviti, nego 22.000

mož, ki so pri Prilavici in Androvacu celi den Turke zadrževali skozi 13 ur junaški vojskujoči se. Pozno po noči so se pomaknoli nazaj proti Deligradu, najmočnejšji trdnjavi na Srbskem. Palo je 17 ruskih oficirjev. Tudi Turki so morali grozno trpeti, ker se že 5 dni nikamor ne genejo. Srbska glavna vojna stoji sedaj za Deligradom, kder zapoveduje hrabri obrist Protič; v Aleksinacu je nameščen Hervatovič z 10 bataljoni; vse prebivalstvo je moralo mesto zapustiti. Isti den, t. j. 1. sept. je hotel Mehemed-Ali prodreti črez Jastrebačke gore, da bi Srbom prišel za hrbet, pa Lazar Antič ga je pobil. Niz Deligrada pri Čupriji dela 3000 delavcev šance. Iz Belegagrada so poslali na bojišče 44 kanonov, streljiva in mnogo granat. Za ranjence skrbi dr. Munda, rojen Čeb. Rusi so za ranjence poslali 60.000 zlatov. V strašni bitki pred Aleksinacem so Turki silovito šance napadali po 2 in 3krat na den; in to je uzrok, da jih je grozno veliko padlo; pred šanco Nr. 17 jih je obležalo 3000; vseh skupaj so imeli Turki 20.000 mrtvih in ranjenih; Srbi so manj trpeli. Črnogorcem se bližajo britke ure; 92 bataljonov Turkov s 50 kanoni je vdrlo v deželo, ki požigajo vse, do česar pridejo. — V Bolgariji ropajo in umarjajo Turki naprej. V Samakovem so obesili 30 starcev, a vstaje vendar ne morejo popolnem zadušiti.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so pri velikih manevrih na Moravskem, cesarica pa je z nadvojvodinjo Valerijo došla v Miramar nad Terstom, od koder bo se po ladji peljala obiskovat Istrije in Dalmacije. — Na Kranjskem je mestice Logatec pogorelo; škoda se ceni na 200.000 fl. Za uboge pogorelce povsod pobirajo. Na Dunaju so bili primorani par učiteljev napoditi zarad pohujšljivega obnašanja. — V Levovu na Gališkem je vlada pograbila orožje in streljivo, ki je bilo za Srbe odmenjeno. — Magjari so v Budapešti prejeli 61 ruskih oficirjev, ki so potovali v Srbijo. Toda že drugi dan so jih spustili iz strahu pred ruskim konzulom. Magjar je sicer škramplje Rusom pokazal, a ž njimi zgrabit si ni upal — ubogi Magjar! — Hrvatska sedanja vlada je sicer narodna, a preveč z Magjari vleče. To pa je krivo, da se je pri hrvatskih železnicah magjarski jezik vpeljal kot uradni jezik, da so bosenske bogoslovce iz Djakovara premestili v Ostrogon, Medjimurje odtrgali od naškoñje zagrebačke, da ne stavijo graničarske železnice in da so hrvatske žandarje postavili pod magjarsko, hovedsko ministerstvo. Take reči pa žalijo srce vsakega pravega Hrvata in zato ne pojde škof Strosmajer več v Zagreb v hrvatski sabor.

Vnanje države. Zlasti angleška v zvezi z našo skušajo pomiriti Turke in Srbe, kar se jim ne bode brž posrečilo. — Rusi zahtevajo, da se Srbom ne sme nič žalega zgoditi in da morajo Bolgarija, Herocegovina in Bosnija samostalne postati. Iz toga pa se utegue vojska med Rusi in Turki vneti. — Turški ministri so Murada V.

dali zadržnoti in so namesto njega postavili Abdul-Hamida II. za sultana, ki je sedaj 34 let star in besen Turk. — Prusko-nemški cesar je poslal generala Manteuffel-na k ruskemu caru v Varšavo in mu dal posebna naročila. — Na Angleškem se množijo javni taborji, na katerih ljudstvo svojo nevoljo izreka nad strašnimi neusmiljenostmi, katere Turki v Bolgariji uganjajo in obzalujejo, da angleška vlada take grde Turke podpira. Tudi Italijani so v Rimu imeli tabor in sočutje do Jugoslavjanov izrekli in za nje pobirali. — Maroniti, katoliški Kristijani na Libanu blizu sv. dežele so se vzdignoli zoper Turke.

Za poduk in kratek čas.

Turki pa bratje naši jugoslavjanski.

Britka žalost me prešine,
Pri spomnu domovine
Vsemu svētu nepoznane
Od nikogar spoštovane!
S. Jenko.

V. Res žalostni občutki trgajo srce slavjanskemu rodoljubu, kedar si nekatera bolj nesrečna plemena Slavjanov in njihovo tužno osodo na spomin vzeme. To velja zlasti gledé ubogih Bolgarov. Po smrti slavnega Simona l. 927. je še mnogo deloma srčnih carjev, n. pr. Samuel Ohridski, Peter, Ivan Asen, Svetoslav, bolgarskemu carstvu branilo in ohranilo samostalnost in neodvisnost od greških cesarjev v Carigradu, ki so močno hlepeli po slavjanskih deželah in si jih podvreči neprenehoma prizadevali. Isto neodvisnost bi bili Bolgari obranili tudi proti navalom novih sovražnikov, divjih Turkov, ako nebi v svojih srcih gojili stari, slavjanski greh — nesložnost. Razdraženi med seboj in v večnih prepirih in bojih s sosednimi Srbi, prišli so s temi vred pod turški jarem. Nesrečni den, kateri je Bolgarom prišel 505letno turško robstvo in sužnost, bil je 26. avgust 1371. Ob reki Marici, ki svoje zelene valove po najrodovitniši planjavi cele Bolgarske vali od skalnega Balkana do Egejskega morja, so se Bolgari zadnjič s Turki zgrabili a v 3dnevni krvavi bitki premagani bili. Iz začetka so Bolgari še precej mirno živeli v zemlji svojih očetov, stoprv pozneje počela je turška vlada jemati bolgarska zemljišča in jih delivati Turkom, kateri so se v vojski posebno skazali. Ti Turki so postali turški graščaki spahije imenovani, ki so z bolgarskim kmetom delali, kakor nekdanj nemški plemiči in graščaki pri nas s slovenskim. Naložili so jim tlako, raboto, desetino in Bog vedi kolikotere davke. Turškim tlačiteljem so se pridružili lokavi Grki. Ti so Bolgare začeli l. 1767. po svojih greških popih in škofih tlačiti, izsesavati in ob narodno zavest spravljati. Vedeli so namreč sultana Mustafa III. zoper Bolgare načevati. Rekli mu so, da bodo Bolgari le tedaj zvesti podložniki turškemu cesarstvu, ako jim sultan pobere domače, narodne duhovnike in škofe in te nadomesti z greškimi in sploh vse cerkvene